

Komunikat o części teoretycznej konkursu wiedzy geologicznej dla województw:

MAŁOPOLSKIEGO I PODKARPACKIEGO

dotyczący przebiegu

XXVII edycji Ogólnopolskiego Konkursu Geologiczno-Środowiskowego

*Nasza Ziemia - środowisko przyrodnicze wczoraj,
dziś i jutro*

odbywającego się w 2026 roku pod hasłem:

Sól Ziemi

Konkurs przeprowadzony zostanie w dwóch kategoriach wiekowych:

- dla uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych
- dla uczniów szkół ponadpodstawowych

„Sól ziemi” – hasło z głębi czasu.

Jest wszędzie, choć rzadko o niej myślimy. W kuchni, w lecznictwie, w przemyśle. Pod stopami – w głębi ziemi. Niepozorna, biała, codzienna – a jednak nieprzeciętna. Sól to nie tylko przyprawa. To ślad po pradawnych morzach, świadek zmian klimatu i tektonicznych przekształceń. To cichy bohater historii naszej planety – i naszej codzienności. Dawniej była bezcenna – nazywana „białym złotem”, potrafiła decydować o potęgze państw i losach społeczeństw. Dziś – łatwo dostępna – skrywa swoją prawdziwą wartość głęboko pod ziemią. Ale wystarczy sięgnąć głębiej, by odkryć jej fascynującą opowieść. W ukrytych pod ziemią warstwach solnych zapisana jest historia sprzed wielu milionów lat. W solankach, gorących lagunach i słonych jeziorach w procesie ewaporacji rodziły się minerały – od kalcytu i dolomitu po gips, anhydryt, halit, sylwin i karnalit. Zachowane w takiej postaci miocenne złoża solne wydobywane dawniej w Wieliczce i w Bochni, dziś wciąż obecne są w kulturze, turystyce i w terapii.

O wiele starsze, pamiętające czasy sprzed dinozaurów, wydobywane do dzisiaj sole permskie okolic Kłodawy i Inowrocławia, mają postać solnych wysadów – poduszek, słupów czy murów, przemieszczających się przez miliony lat ku powierzchni ziemi i modelujących podziemny krajobraz. W strukturze wszystkich złóż solnych odcisnięte są świadectwa procesów geologicznych – od wysychających mórz po wędrówki płyt tektonicznych.

Sól to nie tylko skała – to też kultura, dziedzictwo, inspiracja. Od magicznych komór solnych w kopalniach po terapeutyczne właściwości mikroklimatu, od geoturystyki po geochemię – sól łączy naukę z codziennością. Kryje w sobie pradawne morza i atmosferę sprzed milionów lat zamkniętą w mikroskopijnych pęcherzykach – naturalnych kapsułach czasu.

Zapraszamy Was więc w podróż do świata soli.

Ten konkurs to nie tylko okazja, by opowiedzieć o geologii – to szansa, by pokazać, jak coś tak pozornie zwykłego może mieć niezwykle znaczenie. Niezależnie, czy jesteście turystami, pasjonatami, artystami, czy po prostu ciekawymi świata – zainspirujcie się. Odkryjcie sól na nowo. Bo sól to nie tylko minerał. To historia. To metafora. To opowieść zaklęta w ziemi.

Konkurs przeprowadzony zostanie w **trzech etapach: I – wstępny, II – półfinał, III - finał ogólnopolski.**

I etap – wstępny

I etap polega na przygotowaniu przez uczestników konkursu projektu w postaci krótkiej formy filmowej, planu wycieczki geoturystycznej/geologicznej, gry terenowej, komputerowej lub planszowej bądź infografiki zgodnie z wymogami:

- **Projekt można wykonać indywidualnie bądź w zespole 2- lub 3-osobowym;**
- Zgłoszenie projektu na konkurs dokonuje się poprzez formularz zgłoszeniowy w formie online dostępny na stronie konkursowej <http://konkurs.pgi.gov.pl>, do którego należy dołączyć projekt w postaci pliku **PDF** (*max. 15 MB*), w przypadku krótkiej formy filmowej (min. 2 min. – max. 3 min.) w postaci pliku **MP4** i **MOV** (*max. 300 MB*) - pliki w innych formatach nie będą przyjmowane;
- W nazwie pliku **PDF/MP4/MOV** powinny być zawarte następujące dane: imię i nazwisko ucznia/ów oraz nazwa szkoły;

Wymagane jest, aby prawidłowo przygotowany projekt zawierał:

- Treści edukacyjne i popularnonaukowe, a także był zgodny z zadaniem i prawidłowy merytorycznie;
- Zamieszczone własne zdjęcia/ilustracje podpisane imieniem i nazwiskiem autora (**w przypadku zamieszczenia wizerunku osób należy do pracy załączyć ich pisemną zgodę na upublicznienie ich wizerunku**);
- Zamieszczone zdjęcia/ilustracje pochodzące z zasobów innych niż własne – z podanym źródłem pochodzenia;
- Spis cytowanej literatury, źródeł ilustracji, linków itp.;
- Projekt nie może być plagiatem – dopuszczalne jest wykorzystanie do 40% gotowych, zaczerpniętych z innych źródeł materiałów;
- Termin nadsyłania projektów do **19 marca 2026 r.**

Wytyczne dla uczestników konkursu krok po kroku:

1. **Projekt** zrealizuj na wybranym przez Ciebie obszarze w miejscu, w którym masz możliwość samodzielnego i bezpiecznego przeprowadzenia obserwacji, przygotowania materiałów (np. fotograficznych czy filmowych) i ewentualnego zebrania próbek skał, minerałów czy skamieniałości, jeśli są niezbędne do wykonania projektu.
2. **Określ zagadnienie**, które będzie głównym tematem projektu. Mogą to być: historia i znaczenie soli dla człowieka (żupy solne, kopalnie soli, znaczenie ekonomiczne i kulturowe), powstawanie soli w środowisku (proces odparowywania wód morskich, geneza złóż soli kamiennej, solanki), kopalnie soli w Polsce (Kłodawa, Bochnia, Wieliczka, Barcz, Inowrocław, Mogilno, Góra), skały/minerały ewaporatowe (halit, karnalit, sylwin, anhydryt, gips, wapień, dolomit, sól kamienna), struktury solne (wysad, diapir, pokład, złoża blokowe), stratygrafia złóż soli w Polsce (miocen, neogen, trias, perm, cechsztyń, cyklotemy PZ1,PZ2,PZ3,PZ4), wpływ soli na środowisko (zasolenie gleb, rośliny halofilne i ekosystemy słonolubne, wpływ zasolenia na wodę i glebę w strefach nadmorskich), magazyny gazu w kawernach solnych w Polsce (KPMG Mogilno i Kosakowo).
3. **Nadaj tytuł projektowi.**
4. **Wybierz formę przygotowania projektu spośród poniżej wymienionych:**
 - a. **Krótką formą filmową** (min. 2 min. – max. 3 min.), np. reportaż, dokument, forma animowana, zawierająca m.in.: imię i nazwisko autora/ów, nr i nazwę szkoły, klasę,

tytuł, wstęp, rozwinięcie, podsumowanie, źródła informacji. Format: **MP4 i MOV** (*max. 300 MB*);

- b. **Plan wycieczki geoturystycznej/geologicznej** zawierający m.in.: imię i nazwisko autora/ów, nr i nazwę szkoły, klasę, tytuł, ogólny opis lokalizacji wraz z tematem przewodnim, opis poszczególnych miejsc, mapki geologiczne, zdjęcia/ilustracje wraz z objaśnieniami, podsumowanie np. jakie ogólne wnioski płyną z całokształtu wycieczki, bibliografia. Format: pdf (*max. 15 MB*);
- c. **Projekt gry terenowej, komputerowej lub planszowej** zawierający m.in.: imię i nazwisko autora/ów, nr i nazwę szkoły, klasę, tytuł, zasady gry (instrukcja gry), opis wyglądu gry, projekt graficzny w przypadku gry planszowej i komputerowej, zdjęcia/ilustracje wraz z objaśnieniami, inspiracje, jak gra odnosi się do tematu geologii, co geologicznego można się z niej nauczyć. Format: pdf (*max. 15 MB*);
- d. **Projekt infografiki** (plansza, tablica informacyjna) dotyczący geologii wybranego regionu zawierający m.in.: imię i nazwisko autora/ów, nr i nazwę szkoły, klasę, tytuł, ogólny opis lokalizacji wraz z tematem przewodnim, opis poszczególnych miejsc, mapki geologiczne, zdjęcia/ilustracje wraz z objaśnieniami, bibliografia. Format: pdf (*max. 15 MB*);

5. Wykonaj projekt.

6. Wypełnij formularz zgłoszeniowy, dołącz do niego przygotowany projekt, po czym wyślij zgłoszenie.

Wskazówki do przygotowania dobrego projektu:

- **Wyszukaj i zapoznaj się** z informacjami popularnonaukowymi i naukowymi, które będą przydatne w realizacji projektu. Cenne pozycje możesz znaleźć w bibliotece szkolnej, w internecie, jak również pod poniższymi linkami:
 - a. <https://jednaziemia.pgi.gov.pl/>
 - b. <https://www.ziemanaskreci.pl/>
 - c. <https://geologia.pgi.gov.pl/mapy/>
 - d. <https://geolog.pgi.gov.pl/>
 - e. <https://www.geoportal.gov.pl/>
- Podczas wykonywania zdjęć nie zapomnij o dodaniu do kadru skali w postaci miarki, linijki lub innego przedmiotu o powszechnie znanej wielkości.
- Zbierając próbki nie zapomnij o zanotowaniu skąd zostały pobrane.
- Na przygotowywanych mapach koniecznie umieść skalę i objaśnienia.

Więcej szczegółów znajduje się w **Regulaminie Ogólnopolskiego Konkursu Geologiczno-Środowiskowego Nasza Ziemia – środowisko przyrodnicze wczoraj, dziś i jutro** na stronie konkursowej <http://konkurs.pgi.gov.pl> w zakładce **Regulamin**.

Zgłoszone projekty oceniane będą przez **Komisje Konkursowe**, które wybiorą maksymalnie **20 projektów w każdej z dwóch kategorii wiekowych**. Wszyscy autorzy wybranych projektów zakwalifikują się do **II etapu – półfinałowego**.

Ogłoszenie wyników:

Nazwiska uczestników zakwalifikowanych do **II etapu - półfinałowego**, zostaną umieszczone w **kolejności alfabetycznej** na stronie konkursowej <http://konkurs.pgi.gov.pl> w zakładce **Wyniki** do **10 kwietnia 2026 r.**

Autorzy wybranych projektów (laureaci I etapu konkursu) zostaną również powiadomieni o tym fakcie drogą e-mail na adresy podane w formularzu zgłoszeniowym.

II etap - półfinał

Etap półfinałowy polega na rozwiązaniu online testu wiedzy geologicznej. Link do testu zostanie przesłany drogą e-mail na adresy podane w formularzu zgłoszeniowym. Do testu przystępują uczestnicy zakwalifikowani w etapie I – wstępnym. Na podstawie wyników testu wyłonieni zostają zdobywcy I, II, III miejsca oraz wyróżnień.

Półfinałowe testy wiedzy geologicznej odbędą się online **28 kwietnia 2026 r.**

Zdobyte przez laureata miejsce zostanie ujawnione dopiero podczas półfinałowej uroczystości wręczenia nagród w siedzibie Oddziału Karpackiego PIG-PIB w Krakowie (**data zostanie podana w późniejszym terminie**).

Zdobywcy I miejsca w półfinale, w każdej z kategorii wiekowych w regionie awansują do finału ogólnopolskiego.

III etap - finał ogólnopolski

Etap finałowy polega na udziale w turnieju wiedzy geologicznej. Przystępują do niego zdobywcy I miejsc II etapu – półfinałowego konkursu z każdego regionu konkursowego. Na podstawie liczby uzyskanych punktów przyznane zostają miejsca od I do VII.

Finał ogólnopolski odbędzie się **17-19 czerwca 2026 r.** w Krakowie (1 noc) i w Kopalni Bochnia (1 noc).

UWAGA: uczniowie szkół ponadpodstawowych, którzy zdobędą I, II i III miejsce w finale ogólnopolskim otrzymają **INDEKSY Uczelni Wyższych na kierunki „Geologia” i „Geografia” Instytutu Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wydziału Geologii Uniwersytetu Warszawskiego, Wydziału Oceanografii i Geografii Uniwersytetu Gdańskiego oraz dodatkowe punkty (do 150 pkt.) w rekrutacji na Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie.**

Serdecznie zapraszamy do wzięcia udziału i życzymy sukcesu w konkursie!

PODSUMOWANIE NAJWAŻNIEJSZYCH TERMINÓW
dla uczestników z obszaru województw:
MAŁOPOLSKIEGO I PODKARPACKIEGO

- Końcowy termin nadsyłania projektów: **19 marca 2026 r.**
- Ogłoszenie listy półfinalistów (alfabetycznie) na stronie konkursowej do: **10 kwietnia 2026 r.**
- Półfinałowy test wiedzy geologicznej online: **28 kwietnia 2026 r.**
- Półfinałowa uroczystość wręczenia nagród w siedzibie Oddziału Karpackiego PIG-PIB w Krakowie: **maj 2026 r.**
- Finał ogólnopolski: **17-19 czerwca 2026 r. w Krakowie (1 noc) i w Kopalni Bochnia (1 noc).**

Regulamin Ogólnopolskiego Konkursu Geologiczno-Środowiskowego Nasza Ziemia znajduje się na stronie konkursowej <http://konkurs.pgi.gov.pl> w zakładce **Regulamin**.

Informacje dotyczące konkursu:

Informacje na temat konkursu znajdują się na stronie konkursowej <http://konkurs.pgi.gov.pl>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres: konkurs.geologiczny.krakow@pgi.gov.pl bądź pod numer tel.: 12 290 13 71 lub 882 507 588.